

Jane Kavčič: *Minuta za umor*

Jaka Čop

15. november 2025

Jane Kavčič je s filmom *Minuta za umor* ustvaril nekaj, kar presega okvir klasične kriminalke: film je fragmentirana zgodba časa in odnosov, ujeta v urbano, črno-belo Ljubljano šestdesetih. Kadri in prizori se skozi celoten film zdijo kot „razrezane minute“ – vsak trenutek, vsak obraz, vsaka senca ima svoj ritem in svojo težo, kot da film tke čas namesto zgodbe. Vizualna ekonomičnost in minimalistična scenografija pa obenem na nas ustvarjata vtis, da je bil film posnet z budžetom, s katerim danes ne bi mogli posneti niti TikToka, a ravno ta improvizirana estetika daje filmu svojevrstno napetost in čar.

Glasba v filmu, ki nekoliko spominja na disco džez, je nenavadna in pred svojim časom. Ne podpira dogajanja, temveč ustvarja pulz mesta ter impulzivni ritem notranjih napetosti, ki ga gledalec začuti na lastni koži. Istočasno nerazločen govor igralcev in njihova številna čustvena nihanja – od jeze do miru, od prijaznosti do sovraštva – krepijo občutek, da svet filma obstaja neodvisno od logike, zgodb ali razkritij.

Prav tako nevsakdanji so liki, ki na prvi pogled izgledajo pošteno, a obenem razdrobljeno. Njihovi odnosi, afere in prikrita pokvarjenost delujejo ohlapno povezano, plehko in pogosto gledalcu v napoto. Namesto globine spremljamo kontrolirano plitkost, ki poudarja napetost in razdrobljenost življenja ter v nas ustvarja občutek, da vsega ne moremo razumeti, da resnica vedno obstaja nekoliko izven našega dosega. Demeter Bitenc in Duša Počkaj tvorita nekakšen subtilen par noir: on, miren in eleganten džentelman z občutkom tihe avtoritete, ona pa zadržano femme fatale, ki svojo prisotnost izraža predvsem skozi petje. Njuna interakcija ustvarja notranjo napetost in kemijo, značilno za noir, a hkrati ostaja morda celo nekoliko preveč subtilna in nadzorovana.

Notranja fragmentiranost likov in napetost njihovih odnosov se odraža tudi v strukturi filma. Minuta je dovolj za dejanje, a premalo za dokaz in prav v tem leži paradoks filma, s čimer ta uspe ustvariti napetost, neodvisno od klasičnega razkritja ali detektivske logike. Film tako ne ponuja jasnih rešitev, temveč izkušnjo časa, ritma in moralnih dvomov, ki jih gledalec začuti, ne pa tudi racionalno razume. *Minuta za umor* ni klasična detektivka, niti ni čisto pravi noir. Je meditacija o času, razkosanih človeških značajih in eksistencialni napetosti. Kadri, zvok, glasba in liki skupaj tvorijo urbani noir, ki se giblje med minimalizmom in kaosom, med poštenostjo in moralnim dvomom ter med nitjo zgodbe in razrezano minuto, ki jo moramo začutiti.

Jane Kavčič je moral počakati na lasten uspeh v otroških filmih, da bi njegovo delo v tem „noir eksperimentu“ kasneje dobilo priznanje. Morda se je prehitro osamosvojil od učitelja Franceta Štiglica in poskusil ustvariti svoj urbani noir – poskus, ki je hkrati preveč ambiciozen in preveč previden. To je film, ki ga Slovenija posname, ko želi biti noir, a se hkrati boji biti preveč ameriška.